

Leendeförbättrande kirurgi, facialisnervrekonstruktion med fri gracilis

Denna information har utformats för dig som ska genomgå leendeförbättrande operation med facialisnervrekonstruktion med fri gracilis. Vi hoppas att du ska hitta svar på en del av dina frågor i denna information.

Nervfunktion vid ansiktsförlamning

Vid ansiktsförlamning kan det hända att nervfunktionen till viss del inte kommer tillbaka. Om nerven som styr leendet inte fungerar resulterar det i en hängande mungipa. Utöver asymmetri kan det även vara svårt att äta och dricka.

Leendeförbättrande kirurgi

Leendefunktionen kan förbättras genom att flytta en muskel från en annan del av kroppen till ansiktet och på så sätt ersätta den funktion som förlorats. Oftast används gracilis, vilket är en liten muskel på låret. För att aktivera muskeltransplantatet och därmed aktivera leendet behövs nervimpulser som kan komma från nerver på samma sida av ansiktet eller från andra sidan av ansiktet vilket görs på ett av tre sätt:

- Ofta använder vi nerven till tuggmuskeln (masseternerven) på samma sida av ansiktet (så kallad nervtransferering), vilket ger en stark och pålitlig innervering som gör att den inopererade muskeln aktiveras när man biter ihop.
- I vissa fall är det lämpligare att använda en gren från den friska sidans ansiktsnerv för att aktivera den inopererade muskeln och nervimpulserna går då genom ett nervtransplantat (så kallad cross face nerve graft). I dessa fall sker kirurgin i två steg där man vid den första operationen kopplar in nervtransplantatet och låter det läka under ett antal månader innan andra ingreppet, då muskeln flyttas och kopplas in. Nervtransplantatet tas oftast från underbenet (suralisnerven).
- Det finns också fall där båda typerna av innervering kan användas samtidigt (så kallad dual innervation).

Det är viktigt att veta att en operation aldrig kan ge samma resultat som före skadan men det kan bli en klar förbättring. Målet med operationen är ett bättre och starkare leende. Att ta den lilla muskeln från låret ger ingen märkbar förändring då det finns

1177 för din hälsa och vård

Besök 1177.se, logga in för personliga e-tjänster eller ring 1177 för sjukvårdsrådgivning. När du loggat in kan du läsa din journal, förnya recept och kontakta vården.

flera muskler i området, men det blir ett ärr på låret där muskeln tas ifrån. Använder man suralisnerven kan man få något nedsatt känsel i huden vid området.

Operationen sker i narkos och tar cirka fyra till fem timmar. Vårdtiden beräknas till fem till sex dagar inklusive inskrivningsdagen.

För att få så bra resultat som möjligt är fysioterapi viktigt efter operationen. Du behöver tugga/bita ihop med tänderna för att aktivera rörelse i ditt leende. Målet med träningen är att du ska kunna le utan att tugga/bita ihop.

Efter operationen

- Du kommer vara rejält svullen i kinden efter operationen. Svullnaden håller ofta i sig flera veckor och minskar gradvis.
- Ibland kan det behövas ytterligare en operation för att minska volymen på den flyttade muskeln i kinden.

Sjukskrivning

Du blir sjukskriven cirka två till tre veckor efter operationen.

Sårläkning

En normal läkningsprocess innebär:

- Svag rodnad och klåda i sårkanterna
- Blåmärken som skiftar färg
- Knölar runt ärret

Vid ökad rodnad, svullnad, ömhet, smärta, feber eller vätskande sår bör du kontakta Plastikkirurgmottagningen.

För finare ärrbildning

- Tejpa ärren med kirurgtejp i minst tre månader. Tejpen finns att köpa på apotek.
- Smörj ärren med mjukgörande salva
- Undvik att sola på ärren första året efter operation

Uppföljning

Återbesök till Plastikkirurgmottagningen

- En vecka efter operation: Sköterskebesök. Tiden ges i samband med utskrivning. Besöket kan eventuellt ske på hemorten.
- Tre månader efter operation: Återbesök till läkare och fysioterapeut. Kontroll att den nya muskeln och nerven börjat reagera.

- Det kan ta upp till sex månader upp till ett år för muskeln att komma i gång. Under denna tid kommer du kallas regelbundet för uppföljning. Du får övningar för att träna upp den flyttade muskeln och kopplade nerven.

Besöksadress: Plastikkirurgmottagningen Akademiska sjukhuset ingång 85, 3 trappor.

Telefon: Plastikkirurgmottagningen 018-611 54 36 helgfri måndag till fredag klockan 7-9.30.

Telefon: Kontaktsjuksköterska Sara Ek 018-617 03 51.

Telefonväxel: 018-611 00 00.

Webbsida: akademiska.se.